

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag

Journalnummer

1

400.C.2-0

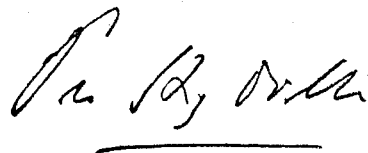
EUK

5. juli 2004

KOMITÉSAG

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Fødevarerministeriets notater om forslag til ændring af Kommissionens forordning 466/2001 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer i levnedsmidler (fusariumtoksiner i kornprodukter), dokument SANCO/0006/2004 rev. 5.

Forslaget forventes sat til afstemning på mødet i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed den 16. juli 2004.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevaredirektoratet

J.nr.: 2002-20-22-00231

Den 2. juli 2004

DLI

FVM 210

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til ændring af Kommissionens forordning 466/2001 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer i levnedsmidler (fusariumtoksiner i kornprodukter)

SANCO/0006/2004-rev 5

Forslaget forventes sat til afstemning på mødet i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed den 16. juli 2004.

Forslaget vedrører fastsættelse af grænseværdier for fusariumtoksiner i korn og kornprodukter. Fusariumtoksiner er svampegiftstoffer med forskellige effekter. Typiske effekter er påvirkning af immunsystemet, men der kan også være østrogen samt muligvis kræftfremkaldende effekt. Fusariumtoksiner findes primært i korn og dannes fortrinsvis i kornet, mens det står på marken. Der er begrænset viden om faktorerne, som påvirker forekomsten af fusariumtoksiner. Faktorer som klima, kornsort, sædskifte og pløjning har dog tilsyneladende en betydning.

Vedtagelse af forslaget skønnes at øge beskyttelsesniveauet, da de foreslåede grænseværdier vil sikre, at de mest forurenede partier ikke anvendes til humant konsum. Ligeledes vil fastsættelse af grænseværdier være med til at øge fokus på problemet. Fastsættelse af grænseværdier for fusariumtoksiner er således første skridt mod korn og kornprodukter med uproblematisk indhold af fusariumtoksiner.

Da der grundlæggende er mangel på viden omkring forekomsten af fusariumtoksiner i rå korn, reduktionsfaktorer ved forarbejdning, samt hvordan forekomsten kan reduceres, er grænseværdierne udtryk for et kompromis, der sikrer, at de mest forurenede partier ikke anvendes til humant konsum. Grænseværdierne kan betyde, at visse forbrugere vil kunne have et indtag højere end det tolerable indtag, specielt for DON (deoxynivalenol). Såfremt grænseværdierne skulle sættes på et niveau, som forhindrer sundhedsmæssige betænkeligheder, vil store dele af kornproduktionen i nogle af EU-landene risikere ikke at kunne blive anvendt til menneskeføde.

Man kan således fra dansk side støtte forslaget, idet det samlet vil indebære en forbedring af sikkerhedsniveauet i forhold til i dag.

Regeringen havde ud fra et fødevarsikkerhedssynspunkt gerne set grænseværdier for T-2 og HT-2 omfattet af forslaget, men er enig i betragtninger om, at der er behov for forbedrede analysemetoder, før der bør fastsættes grænseværdier herfor. Det støttes derfor fra dansk side, at grænseværdier herfor først fastsættes i 2007, idet der på det tidspunkt forventes et væsentligt bedre datagrundlag samt større viden om faktorer, der påvirker forekomsten af fusariumtoksiner.

Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget, idet man vil kunne acceptere mindre justeringer i forslaget, under forudsætning af at forslaget samlet set medfører en forbedring af sikkerhedsniveauet i forhold til i dag. Man vil herunder kunne acceptere, at der sikres et afbalanceret forhold mellem fødevarsikkerhed og hensynet til, at størstedelen af kornet kan overholde grænseværdierne.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevaredirektoratet

J.nr.: 2002-20-22-00231

Den 2. juli 2004

DLI

FVM 210

AKTUELT NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til ændring af Kommissionens forordning 466/2001 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer i levnedsmidler (fusariumtoksiner i kornprodukter)

SANCO/0006/2004-rev 5

Baggrund

Kommissionen har ved dokument SANCO/0006/2004-rev 5 fremsendt forslag om ændring af Kommissionens forordning (EF) nr. 466/2001 af 8. marts om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer i levnedsmidler. Forslaget vedrører fusariumtoksiner i korn og kornprodukter.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 2, stk. 3 i Rådets forordning (EØF) nr. 315/93 af 8. februar 1993 om fællesskabsprocedurer for forurenende stoffer i levnedsmidler.

Forslaget behandles i en forskriftskomiteéprocedure (1999/468/EF art. 5) i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed. Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen forordningen. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig mod det. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede forordningen.

Forslaget forventes sat til afstemning på mødet i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed den 16. juli 2004.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Forslaget er en ændring af en allerede vedtagne retsakt, hvorfor der ikke redegøres for nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Formål og indhold

Forslaget har til formål at regulere det maksimalt tilladte indhold af fusariumtoksiner i korn og kornprodukter. Fusariumtoksiner er svampegiftstoffer med forskellige effekter. Typiske effekter er påvirkning af immunsystemet. Zearalenon er også østrogen. T-2 og HT-2 er muligvis kræftfremkaldende. Fusariumtoksiner findes primært i korn og dannes fortrinsvis i kornet, mens det står på marken. Der er begrænset viden om faktorerne, som påvirker forekomsten af fusariumtoksiner. Faktorer som klima, kornsort, sædskifte og pløjning har dog tilsyneladende en betydning.

Forslaget indeholder grænseværdier i korn og kornprodukter for følgende svampegifte:

- Deoxynivalenol (DON)
- Zearalenon
- Fumonisin

Af forslaget fremgår, at grænseværdier for T-2 og HT-2 vil blive fastsat inden 1. april 2007.

Fusariumtoksiner er et problem der opstår før høst (preharvest), idet toksinerne dannes mens kornet står på marken. Den foreløbige forskning tyder på, at majs som forfrugt til hvede samt manglende forudgående pløjning er faktorer, som giver større problemer med fusariumtoksiner. Majs som forfrugt er dog ikke almindeligt i Danmark (forekommer på ca. 2 % af arealet). Regn under kornets blomstring er ligeledes en faktor, der kan betyde større problemer med fusariumtoksiner, og forskellige sorter har forskellig modtagelighed.

Danmark har kun få data for forekomst af fusariumtoksiner i dansk korn. I 2003 var der regn under kornets blomstring, og 2003 betegnes da også som et fusariumår. Data for vinterhvede fra Dansk Landbrugsrådgivning fra 2003 viser, at 99 % af prøverne indeholdt DON, men kun 15 % af prøverne indeholdt zearalenon. Alle positive prøver med zearalenon stammede fra marker med hvede som forfrugt, og alle prøver var under den foreslåede grænseværdi. For DON var 20 % af prøverne fra pløjede marker over 1000 ppb, mens 39 % af prøverne fra pløjefri marker var over 1000 ppb. Med hensyn til betydningen af forfrugt tyder det på, at majs giver mest fusariumtoksin efterfulgt af vinterhvede/rug, vårbyg/havre og endelig af andre forfrugter. Data fra den europæiske industri viser, at ved optimale forhold med hensyn til pløjning og forfrugt vil 99 % af høsten overholde en grænseværdi på 1000 ppb for DON i rå

korn, uanset om det er et godt eller dårligt år mht. klima. Danske data for hvedemel tyder på, at indholdet af deoxynivalenol typisk er under 500 µg/kg og dermed vil overholde de foreslåede grænseværdier.

I Danmark anvendes kun sjældent majs som forfrugt, hvorimod hvede før hvede er meget almindeligt. Dansk Landbrugsrådgivning har oplyst landmændene om, hvilke hvedesorter de så skal undgå, samt om effekter af pløjning. I dag praktiseres pløjefri dyrkning på ca. 7 % af det areal, hvor der dyrkes hvede før hvede.

Data for durumhvede viser, at DON er et større problem her. Det er baggrunden for den højere grænseværdi for durumhvede end andre hvedesorter. Ydermere dyrkes durumhvede udelukkende til humant konsum, hvorimod en stor del af produktionen af andre hvedesorter går til foder. De økonomiske konsekvenser af restriktive grænseværdier er således større for durumhvede end for andre hvedesorter. Durumhvede dyrkes ikke i Danmark.

Indholdet af fusariumtoksiner i forarbejdede kornprodukter vil altid være lavere end i det rå korn. Der er dog ikke entydige reduktionsfaktorer, hvorfor det er svært at forudsige, hvad indholdet vil være i et produkt fremstillet af en råvare med et givent indhold.

For fusariumtoksinerne T-2 og HT-2 er det vurderet, at datagrundlaget i EU-landene endnu er for sparsomt til at kunne fastsætte grænseværdier. Desuden er der ingen stabil analysemetode til analyse af T-2 og HT-2.

Det skal tages i betragtning, at kun ca. en tiendedel af alt dansk-produceret korn anvendes til humant konsum. Resten anvendes til foder. For hvede anvendes ca. 7 % til humant konsum, for rug er det ca. 5 %, for havre ca. 25 % og for maltbyg ca. 30 % (10 % i DK og 20 % til eksport).

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Gældende dansk ret

Der er ikke fastsat grænseværdier for fusariumtoksiner i fødevarer. Fødevarerlovens § 7, stk. 2, er gældende.

Konsekvenser

Vedtagelse af forslaget skønnes at øge beskyttelsesniveauet, da de foreslåede grænseværdier vil sikre, at de mest forurenede partier ikke anvendes til humant konsum. Ligeledes vil fastsættelse af grænseværdier være med til at øge fokus på problemet. Fastsættelse af grænseværdier for fusariumtoksiner er således første skridt mod korn og kornprodukter med uproblematisk indhold af fusariumtoksiner.

Da der grundlæggende er mangel på viden omkring forekomsten af fusariumtoksiner i rå korn, reduktionsfaktorer ved forarbejdning, samt hvordan forekomsten kan reduceres, er grænseværdierne udtryk for et kompromis, der sikrer, at de mest forurenede partier ikke anvendes til humant konsum. Grænseværdierne kan betyde, at visse forbrugere vil kunne have et indtag højere end det tolerable indtag, specielt for DON. Såfremt grænseværdierne skulle sættes på et niveau, som forhindrer sundhedsmæssige betænkeligheder, vil store dele af kornproduktionen i nogle af EU-landene risikere ikke at kunne blive anvendt til menneskeføde.

Forordningen vil være direkte gældende i Danmark og skal derfor ikke implementeres.

Forslaget vurderes ikke at få statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser. Der er kun få data for forekomst af fusariumtoksiner i dansk korn, hvorfor det er usikkert, hvilken betydning grænseværdierne vil få for kornproduktionen.

Høring

Forslaget har været sendt i høring i en række organisationer og offentlige myndigheder i henhold til fødevarerlovens § 6 (generel høring), Fødevarerlovens § 69 (Det Rådgivende Fødevarerudvalg) og § 2 i Lov om administration af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om markedsordninger for landbrugsvarer m.v. (§ 2 Udvalget).

Der er indkommet følgende bemærkninger:

Dansk Landbrug finder, at en ikrafttrædelse af grænseværdierne fra 1. juli 2005 er en meget snæver tidsfrist. Dette skal særligt ses i lyset af, at der mangler udvikling af hurtigmetoder til screening af prøver i forbindelse med modtagelse af korn i høst. Dansk Landbrug finder i øvrigt, at det er uacceptabelt, at der ikke gælder samme grænseværdi for Deoxynivalenol (DON) i alm. hvede og i durumhvede. Hvis man kan acceptere en grænseværdi på 1500 mikrogram pr. kg i durumhvede bør denne også gælde for alm. hvede - alternativt skal begge typer hvede have en grænseværdi på 1000 mikrogram pr. kg. Man finder ikke, at der er noget fagligt belæg for at have forskellige grænseværdier for de to typer hvede.

SEDAN (*Foreningen af virksomheder, der producerer eller markedsfører special destinerede levnedsmidler bestemt til børneernæring, Danmark*) bemærker, at for så vidt angår Deoxynivalenol (DON) i forarbejdet børnemad til spædbørn og småbørn bør det foreslåede niveau på 150 µg/kg hæves til 250 µg/kg. Alternativt bør grænseværdien 150 µg/kg vedrøre produkter, der er klar til brug (markedsført som sådanne eller efter rekonstituering efter producentens anvisninger). I det foreliggende forslag angår grænseværdien tørstoffet.

SEDAN finder endvidere det for tidligt at fastsætte en grænseværdi for zearaleon, da der ikke er tilstrækkelig data. For fumonisiner finder SEDAN, at grænseværdien på 150 µg/kg bør referere til produkter, der er klar til brug (markedsført som sådanne eller efter rekonstituering efter producentens anvisninger). I det foreliggende forslag angår grænseværdien tørstoffet.

COOP Danmark ser positivt på, at der nu indføres en regulering af fusariumtoksiner i fødevarer. Man finder det dog utilfredsstillende, at fastlæggelse af en grænseværdi for T-2 toxin kan udskydes til april 2007, da netop T-2 toxin er det som kompromitterer fødevarerens sikkerhed mest af de omfattede Fusariumtoksiner. Da denne udskydelse af en grænseværdi er begrundet i manglende stabil analysemetode, finder man, at dette må foranledige, at der straks iværksættes ressourcer til at udvikle tilstrækkeligt følsomme metoder.

For DON i hvedemel har COOP Danmarks Centrallaboratorium kun fundet én prøve ud af 75 med et højere indhold end 500 ppb. Generelt mener COOP Danmark, at mykotoksiner bør forekomme i så lavt niveau som muligt, og at det bør afspejle sig i grænseværdierne. Derfor bør grænseværdierne for DON nedsættes i forhold til dette niveau.

Forbrugerrådet støtter forslaget om at fastsætte grænseværdier for forskellige fusariumtoksiner i korn og kornprodukter til humant konsum, da indtaget for disse stoffer for børns vedkommende er tæt på - eller i visse tilfælde overskrider - det tolerable daglige indtag (TDI).

SiD og Bryggeriforeningen har meddelt, at man ikke har bemærkninger.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.